

Hugo Bouter

Gods belofte aan Abram

Reply

Genesis 15:7-11

Vraag

Beste redactie, ik heb een paar vragen over Genesis 15:7-11, die ik u graag wil voorleggen:

1. Waarom worden hier verschillende dieren gebruikt, in totaal vijf; was één dier niet voldoende?
2. Wat is de betekenis van de driejarige dieren die middendoor gedeeld werden?
3. Waarom werden de jonge koe, de geit en de ram in de lengte gedeeld, en de tortelduif en de jonge duif niet? Wat wil dit zeggen? Een deling in soortgelijke zin vinden we ook bij de wijze rechtspraak van Salomo ('snijd het levende kind in tweeën', 1 Kon. 3:25), en in het gebed van Psalm 55:10 ('verdeel hun spraak' is letterlijk: 'deel hun tong doormidden').
4. Waarom werden de duiven niet doormidden gedeeld? Wat is daarvan de geestelijke betekenis? De tortelduif spreekt soms van armoede, maar Abraham was niet arm. God had hem met veel aardse dingen gezegend.

5. De roofvogel is een onrein dier, maar wordt uiteindelijk ook door God bestuurd (Ezech. 39:4). Zien we hier de werking van de satan, zoals ook Job 2:1-10 laat zien?

Ik zou graag willen weten wat hiervan de betekenis is en ben benieuwd naar jullie antwoord.

Antwoord

Het gaat in dit hoofdstuk om de verbondssluiting tussen Jahweh en Abram. De aartsvader kreeg zowel beloften ten aanzien van zijn lijfelijke zoon, die zijn erfgenaam zou worden, als ten aanzien van de erfenis zelf, het Beloofde Land. De grenzen hiervan worden in vers 18 als volgt omschreven: ‘van de rivier van Egypte tot de grote rivier, de rivier de Eufraat’. Dit komt overeen met de omvang van het rijk van koning Salomo (vgl. 1 Kon. 4:21).

Het sluiten van het verbond is letterlijk het ‘snijden’ ervan. Het in tweeën delen van de offerdieren diende als voorbereiding voor de eigenlijke verbondssluiting, waarbij de verbondspartners samen langs de dode dieren wandelden – om zo te zeggen op een weg van bloed – en beloofden dat de plechtige toezegging alleen op straffe van de dood kon worden verbroken. Opmerkelijk is echter dat het in Genesis 15 om een *eenzijdig* verbond gaat, en het dan ook de Heere alleen is die als een vuurkolom tussen de stukken doorgaat (vs. 17). Het was geen tweezijdig verbond zoals bij de Sinaï, maar het ging om Gods onvoorwaardelijke belofte van zegen aan Abram als het instrument hiervan.

Abram zelf werd op grond van zijn geloof hierin voor God gerechtvaardigd (vs. 6), en dit principe geldt voor allen die nu door het geloof in het volbrachte werk en de opstanding van Christus voor God rechtvaardig worden verklaard (vgl. Rom. 4:13-5:2). Daarom is Abram de vader van alle gelovigen. Hij heeft niet alleen een lijfelijk maar ook een geestelijk nageslacht, dat in dit hoofdstuk vergeleken wordt met de sterren van de hemel (vs. 5).

Daarom geloof ik zeker dat wij in deze verschillende offeranden een beeld kunnen zien van het werk van Christus, in Wie al Gods beloften ja en amen zijn. Er waren ook vijf soorten offers in de tabernakeldienst. Bij de jonge koe kunnen we denken aan het offer dat nodig was voor de reiniging van Gods volk in de woestijn (Num. 19); de geit kon zowel een brandoffer als een vredeoffer zijn, maar met name een zondoffer (Lev. 1-5; 16:5); de ram kon als schuldoffer dienen, maar was speciaal het wijdingsoffer voor de priesters (Lev. 8). Dat hier steeds driejarige dieren

worden gebruikt, wijst typologisch gezien misschien op het feit dat het verzoenings- en verlossingswerk het werk van de drie-ene God is. Het is het getal van de godheid. De Vader gaf de Zoon, en de Zoon offerde Zichzelf door de eeuwige Geest vlekkeloos aan God (Hebr. 9:14).

De vogels werden niet doormidden gedeeld, maar dat betekent niet dat ze levend werden geofferd. De kop werd afgeknepen van de nek, zodat het bloed kon worden uitgedrukt en gestort. De tortelduiven of jonge duiven konden zowel een brandoffer als een zondoffer zijn (zie Lev. 1 en 5). Het gaat hier inderdaad niet om de idee van armoede. Het gevogelte wijst op de hemelse oorsprong van onze Heere en Heiland. Hij is de Mens uit de hemel (1 Kor. 15:47). De duif spreekt echter ook van het werk van de Geest (Joh. 1:32). Het verjagen van de roofvogels kan inderdaad zien op het afweren van aanvallen van de boze op het werk en de Persoon van Christus (vgl. 1 Joh. 4:1-6). Dit is wat de apostelen hebben gedaan in de geschriften van het Nieuwe Testament.
